

ÁRA 60 FILLÉR

A REGGEL

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Helybeli előfizetés árak
Egész évre — 180 K
Fél évre — 80 K
Negyed évre — 40 K
Egyes szám 60 fill.
Kiadóhivatal
Széchenyi-utca 87. sz.
Telefon 788.

Vidéki előfizetés árak
Egész évre — 180 K
Fél évre — 90 K
Negyed évre — 45 K
Egyes szám 80 fill.
Szerkesztőség telefonja
62. szám.
(Szelényi-nyomda)

Péntek, 1920. január 30.

FŐSZERKESZTŐ:
HOVÁNYI KORNÉL

Miskolcz. X. évfolyam. 15. sz.

Dr. Kovács Gábor.

Nemuljon el a napi politika zaja, amikor az utolsó tiszteletet adjuk meg egy magyar tudósnak.

Fiatalon, produktív életének derekán halt meg spanyol betegségben dr. Kovács Gábor egyetemi tanár. Halála mély gyásza a közgazdasági tudományok, amelynek egyik legkiválóbb művelője volt. Nem a nálunk divatos nyomokon haladt tovább, nem etikai szociálpolitikát csinált, hanem az igazi tudományos közgazdaság egyik lelkes előharcosa volt. Tavolról sem akarjuk lekicsinyelni a magyar katedrális élet ismert vezető embereit, akiket tudományos meggyőződésük az etikai iskola varázskörébe vont, azokat akik szügesztív hangon hirdetik a történeti etikai közgazdaságtan igazát. Elvadult közéleti és közgazdasági viszonyaink között csakugyan szükség van az etika morális alapjaira a megélhetésért folytatott nagy küzdelemben. Valóban értékes szurrogatuma a magyar közéletnek, hogy a szociálpolitikát bizonyos ügyeskedésekkel összekeverve, összetévesztve a közgazdaság tudományos jelenségeivel hirdessük azt, hogy közgazdasági törekvéseink egyik legfőbb rugója az erkölcsi nézőpont kell, hogy legyen és ez a morális erő egyik döntő tényezője a közgazdasági cselekedetek irányának. A berlini Schmoller professzornak és követőinek az ugynevezett katedra szociálistáknak iskolája ez, amely termékeny talajra talán nálunk a közgazdasági tudomány művelői között, amelynek igazai előtt szociálpolitikai szempontokból feltétlenül meghajlunk.

De tisztán tudományos szempontból mérlegelve a közgazdasági élet jelenségeit kikapcsolva, a szociálpolitikát az okok és láncolatok hatásának elméleti kutatásából, ennek a fiatalon elhunyt tudósok az álláspontra igazabb, tudományosabb, realitáshoz közelebb, mint magyar tudós társainak az etikai és morális közgazdasági álláspontot hirdető elméletei. Az etikai, a morális alap tetszetősebb ugyan, de éppen az elévülhetetlen érdeme Kovács Gábornak, hogy szakítva az optimisztikusabb felfogással, a tudomány igazi képviselőihez méltó bátorsággal mert szembe szállni az uralkodó felfogással és piedesztálra merészelt helyezni nálunk az angol klasszikus közgazdasági iskola képviselőit, Smithet, Ricardot és Malthust, akikkel szemben minduntalan halljuk a vádat, hogy csak ideológusai, zsurnalisztái voltak az uralkodó gazdasági áramlatoknak.

A katedrán és közgazdasági írásában erős meggyőződéssel, a maga tudományos igazságaiba vetett megingathatatlan hittel hangoztatta dr. Kovács Gábor, hogy a közgazdaságtan társadalmi jelenségeket vizsgál ugyan, de csak gazdasági szempontból és hogy a jelenségeknek minden más nézőpontból való vizsgálata mind külön tudomány feladata. A kémia — mondja példánál — csak kémiai szempontból vizsgálja a jelenségeket,

senki sem kívánja tőle, hogy fizika is legyen egytuttal. Ezért — úgy mond — az a vád, hogy a közgazdasági tudomány egyoldalú, mert a jelenségeket csak gazdasági és nem egytuttal morális és etikai szempontból vizsgálja, alaptalan. Azok tehát, akik a közgazdaság egyoldalúságán úgy akarnak segíteni, hogy az etikai szempontok bevitelével „nemesítették” meg az „önzés tudományát”, végzetesen tévednek. Ha a közgazdaságtan a nevet meg akarja érdemelni, akkor kizárólag csak gazdasági szempontból, tehát a szükséglet gazdaságos kielégítésének nézőpontjából vizsgálhatja a társadalmi jelenségeket. Ha nem ebből a szempontból vizsgálja — mondja Kovács Gábor — akkor nem is gazdasági tudomány.

Schmollerékkal és magyar követőkkel ilyen határozott hangon szállt szembe a fiatal tudós. Éreztek

és tudjuk, hogy az ő tiszta tudományos álláspontjának, a magyar tudományos világban is győzedelmeskednie kell. A sok kompillátor után meg fogják hallani ezt a férfias hangot és lassankint tulsulyba fog jutni a magyar egyetemek katedráján is az a felfogás, hogy minden vonalon az elfogulatlan tudományosságnak kell diadalmaskodnia az érzélgősség hamis konzekvenciákkal járó áramlatai felett.

Szegény Kovács Gábor, aki férfikorának legszebb idejében távozott el, leg, nem érte meg álláspontjának teljes diadalát, de termékeny munkássága kiálló dokumentuma a külföld felé annak, hogy a tudomány minden vonalán akadnak nálunk is férfiak, akik rendíthetetlen bátorsággal haladnak a meg nem értés útján a tudományos igazságok diadala felé.

hogy a válasz átadására február 12-ig kérjen haladékat. Az erre vonatkozó jegyzéket Praznowszky már átadta a békekonzferencia elnökének.

Budapest, Jan. 29. A Népe Züricher Zeitung legutóbbi számában vezető helyen részletesen foglalkozik a magyar békeszerződéssel. A cikk a következőképp fejeződik be: Ez a békeszerződés, amelyet az entente Magyarországra ohajt erőszakolni, sokkal veszedelmesebb, mint a saintgermaini és a versaillei békeszerződések. Nagy területeket szakít ki az ország testéből, amelyek századok óta az anyates-tel együtt éltek nemzeti életet. Még ha a budapesti kormány loyálisan meg is akarná tartani a békefeltételeket, egy tollvonással nem lehet Kolozsvár, Pozsony, Nagyvárad, Temesvár, Nagyszeben magyar nemzeti érzését lakosságát lélekben megváltoztatni.

Páris, Jan. 29. A Chicago Tribune jelenti: A három kormányfőnek, Lloyd George, Nitti és Clemenceau-nak nem sikerült megoldani azokat a feladatokat, amelyeket maguk elé tűztek. Amidőn az említett kormányelnökök tanácskozásait megkezdtek, három célt tűztek ki és pedig az orosz kérdés, az adriai probléma és végül Vilmos excsászár kiadatása ügyében való döntést. — A felvetett tervek összeomlottak és a nagykövetség tanácsa képtelen helyettük másokat alkotni. Az orosz szovjetkötársaság elleni blokádot a hármas tanács egyik kezével megszüntette, míg a másikkal, az angol kézzel löszert és csapatot küldött a Kaukázusba s így a szovjet visszautasította a javasolt fegyverszünetet. A Lloyd George proposícióját az adriai kérdés megoldása tekintetében jugoszláv és amerikai részről elfogadhatatlannak tartják.

A holland kormány megtagadta Vilmos excsászár kiadatását. A magyarok a békeszerződés revízióját követelik és az újonnan megállapított határokat nem hajlandók elfogadni. Végül a német hivatalos körök nyiltan kijelentik, hogy nem adják ki azt a hatszáz tisztet és tisztviselőt, akiket a szövetségesek bírósága elé akarnak állítani. Wilsonnak a szenátussal szemben való visszautasító magatartása és Clemenceau-nak a magánéletbe való visszavonulása oka annak a holtpontnak, amelyre a békeértekezlet érkezett és amely még a versaillesi béke végrehajtását is veszélyezteti.

Páris, Jan. 29. A Journal Debats írja, hogy a legfelsőbb tanács addig nem teljesíti a románoknak Bessarabiára vonatkozó igényeit, míg a románok Magyarországon vissza nem vonulnak a békeszerződésben megállapított határvonalra.

Budapest, Jan. 29. A kultuszminiszter mai napon körrendeletet intézett z tankerületi főigazgatókhoz, tanfelügyelőkhez, amelyben közli, hogy az egyre nagyobbodó spanyoljárvány miatt azokban a városokban és községekben, hol a járvány tömegesebben szedi áldozatait, — zárják be az iskolákat.

Vissza akarták állítani a szovjetrendszert. — magyar kommunisták aknamunkája Becsben. — Ötvenmillió áll rendelkezésre. — Kun Bélát szanatóriumba küldik.

Budapest, Jan. 29. Az Új Nemzedek jelenti: Néhány héttel ezelőtt Horthy Miklós fővezér ellen merényletet fedeztek fel. A nyomozás kiderítette, hogy nem jelentőségű eseményről van szó, hanem az összeesküvés számai igen messzire nyultak és célja végeredményben az volt, miszerint egész Európa elleni támadó hadjáratot készítsenek elő. Az oroszországi vörös hadsereg offenzívájával egyidejűleg akarták Magyarországon visszaállítani a szociálista rezsimet gróf Károlyi Mihálylyal az élén és ez az új uralom készítette volna elő a talajt Magyarországon az új bolsevik uralom számára. A magyar bolsevizmus bukása után a közép-európai bolsevizmus központja Becsbe lett áthelyezve. Célja volt a magyar és más területeken a jogrend felborítása. Az irányítást Leninről kapták, aki a szükséges pénzt Berlinen keresztül utalta ki, ahol ötven millió áll rendelkezésre. A bécsi magyar kommunisták különben állandó összeköttetést tartanak fenn gróf Károlyi Mihálylyal és környezetével és a bécsi bizottság arra törekszik,

hogy a Magyarországot környező országokban a bolsevizmust lángrobbantsák.

Ami a bécsi magyar kommunistákat illeti, ezek a külvilággal az érintkezést fenntartják. Berlinből kapott utasításra 15 munkásruhába öltözött agitátor érkezett Budapestre, akik a munkásrétegek között elégedetlenséget szítottak.

Amidőn Korvin Ottót halálra ítélték, Mautner István budapesti állás-nélküli gépészmérnököt bízták meg Korvin megszöktetésével. A szöktetés tervével kapcsolatban, beszéltek meg a Horthy Miklós fővezér elleni merényletet is, amelynek részletei már ismeretesebbek. A vizsgálat megállapította, hogy Böhm Vilmos nem a proletár diktatúrát kívánta helyreállítani, hanem a szociálista köztársaságot, melynek vezére gróf Károlyi és Böhm lettek volna, ezzel szemben mások szerint Károlyi csak névleg szerepelt volna, de a politikai irányzatot a kommunisták szabták volna meg. A kommunisták a katona tiszték, a társadalom jelenlegi vezetőinek s a papság kiirtását tervezték.

Február 12-ig haladékat kértünk a békekonzferenciától válaszuk átadására.

A Neue Züricher Zeitung igazságtalannak tartja a békefeltételeket. A békekonzferencia eedeményiellen munkája.

Neully, Jan. 29. (Szokratávirat.) A magyar béke delegáció január 15-én 16 napi haladékat kapott a békekonzferencia elé terjesztendő válasz benyújtására. Ez a határidő január hó 30 án telik le. A békefeltételek

súlyossága, fordítási, nyomdatechnikai okok miatt ez a határidő kevésnek bizonyult. Erre tekintettel Apponyi Albert, a magyar békeküldött-ség elnöke utasította Praznowszky teljhatalmu párisi meghatalmazottat,

Huszár miniszterelnök beszéde a nyomor enyhítéséről.

Mindenki hozzon áldozatot. Legalább ötven millióra van szükség. Szombaton nagy értekezlet lesz a miskolczi inségakció ügyében.

Budapest, jan. 29. A keresztény nemzeti egyesülés női tábora tegnap délután négy órakor a fővárosi Vigadóban nagygyűlést tartott, melyen Huszár Károly miniszterelnök hosszabb beszédet mondott, amelyen az akcióról hosszabban nyilatkozott. Megemlékezett arról a szomorú képről, melyet a nyomorúság színhelyein legutóbbi látogatásai alkalmával tapasztalt. Felhívása folytán eddig már mintegy négy millió korona gyűlt össze az inségakció céljaira. Ez azonban csak csöpp a tengerben, legalább ötven millió szükséges a nyomor eredményes leküzdésére. Amerika, Dánia, Svédország, Hollandia, Svájc és Németország már meghallgatta kérő szavaimat és ott nagyszabású mozgalom indult meg felsegítésünkre. Természetesen nem elég, hogy a külföld adjon, a belső dőn is megfelelő aldozat-készség szükséges.

Közbeköltés: Vegyék el a zsidóktól!

Huszár miniszterelnök a közbeszólás után egy pillanatnyi szünetet tartott, majd így folytatta: Nem tudom Uram, hogy Ön ehhez a nemes célhoz, mennyivel járult eddig hozzá. Azok azonban, akiket Ön aposztrofál, megtették a maguk kötelességét. Aki ehhez, attól úgy sem kérdezem zsidó-e, avagy keresztény. Aki ma zsidó és szűkebbül a nyomorgókkal szemben, annak én nem bocsátok meg akár keresztény, akár zsidó legyen is az. Ezt a kérdést nem pártszempontból, hanem csupán keresztény szempontból lehet kezelni. Mindenkit, akit segíteni akar, szívesen látunk. Mindenki tegye meg kötelességét. (Lelesz éljenzés)

Dr. Szentpáli István polgármester ma délelőttre a miskolczi Művészek

és Műkedvelők Inségakciójának vezetőit értekezletre hívta össze. Az értekezleten az a nézet nyert kidomborítást, hogy a nagy nyomor enyhítésében a nagyközönségnek kellő aldozat-készséggel kell eljárni továbbá, hogy az Inségakció jótéteményeiben csupán Miskolc és környéke szegényeit kívánják részesíteni. Elhatározták, hogy szombaton délután 5 órakor a Nemzeti Kaszinóban nagyszabású gyűlést tartanak, melybe az összes érdeklődőket bevonják. Elhatározták továbbá az alábbi felhívás kibocsátását.

Kérelem.

A nyomor, az élelmiszerek hiánya a hihetetlen drágaság emelkedése folytán ma már oly fokra hágott, hogy a nagyközönséghez a jószívű emberekhez kell fordulnunk. Ne hagyjuk saját véreinket, a gyermekeket, betegeket általában a szűkölködőket ehezni, pusztulni. Hiszen soha nem volt enhek az országnak nagyobb szüksége népeisége fenntartására, munkaeője teljességének megmentésére, mint most. Azokhoz fordulunk tehát, akik nemcsak szívükkel fogva készséggel sietnek a szegénység enyhítésére. Jöjjen a szegénységet enyhíteni mindenki, aki teheti. Mindenféle adományt elfogadunk: élelmiszert, ruhaneműt, pénzt.

Miskolc, 1920. jan. 29.

Dr. Szentpáli István, polgármester.

A helybeli nőegyletek szombat este már kész programmal jelennek meg a művészek inségakciójának értekezletén. A Deborah nőegylet február havában estélyt rendez az inségakció javára.

Hunyadi már nem szimulál.

Ma is kihallgatták a vasravert bűndöst. — Lirai hangulat az ügyészi börtöncellában — Hunyadi megtört — de tagad. — A 8000 koronás télibunda.

(A Reggel tudósítójától.) Szenzációsan nagy és sok büntetett nyomhatja lelkét Hunyadi Józsefnek, akit köztudomásúlag mindenféle apróbb és nagyobb betörésen és lopáson kívül, a heőcsabai csendőrgyilkossággal is vádoltan, vasbaverve őriznek a miskolczi ügyészség fogházában. A bírósági emberek mindenféle módon próbálkoztak már, hogy Hunyadi Józsefet vallomásra, beismerésre bírják. Kísérletük meddő maradt, mert a banditán az elmebaj jelei látszóttak. Ez a látszat csakugyan esalt most, mert Hunyadi, mint az erősen „priusz”-os, gonosz előéletű ember jónak látta, hogy a börtönben az elmebaját szimulálja.

A mai nap azonban fordulatot jelent az ügyben, mert Hunyadi megtört az eddigi konok hallgatását, feladta a szimulálási játszmát és valószínűleg vallani fog a terhére rótt súlyos bűntettek dolgában. Erre úgy került a sor, hogy Hunyadi Józsefnek a betörőnek, a gyilkosnak és a tolvajnak a bűnlajstromát az államrendőrségi közegek egy orgazdaság-

gal egészítették ki.

Január elején megjelent a rendőrségen Grósz Samuel, Templom-utca 3. szám alatt lakó magánzó és bejelentette, hogy lakójának, Dick Miklósnak pincejét éjjel feltörték, onnan nagy értékű fehérműt, a szomszédos pinceből pedig Grósz Samuel tulajdonát képező, 8000 koronára becsült bundát loptak el. Volny József büntügyi rendőrkapitány megindította az ügyben az eljárást és a detektívek igen hamar kinyomozták a pince betörőit: Takács Sándor 31 éves, Szentpéteri-kapu 53. szám alatt lakó napszámos és Kilecz Mihály 48 éves, C-abei kapu 19. sz. alatti pek személyében.

A két betörő a vallató rendőrségi emberek előtt mihamarabb beismerte, hogy tényeg ők követtek el a betöréses lopást Grósz és Dick kárára. De ugyanakkor azt is vallották, hogy a drága bundát orgazdajuknak, a később hirhette vált Hunyadi Józsefnek Lenke utca 10. szám alatti lakására szállították.

Hunyadi, úgy látszik, tudta érté-

kelni a drága bundát, mert azért azonnal 400 korona készpénzt ígért. A két betörő elfogadta az ajánlatot és Hunyadinál hagyták a „szajrét”. Hunyadi ez esetben is szívaúnak mutatkozott: nem fizetett.

Az ügyet hogy tisztázza, Cholnoky Endre dr. rendőrségfoglalmozó kiszállt a miskolczi igazságügyi palotába, felkereste az ügyészség börtönében Hunyadit. A 26 éves, zömök, vállas ember a cellájában furcsa megatartást tanúsított. Arcán az elmebajodottra valló vigyorgással fogadta a rendőrség kiku ldötjét bal bokájához odaláncolt jobb kezével hadonászott, sikongott, „adta” az őrtűt. Ez alkalommal Cholnoky dr. semmire sem ment a fogollyal.

Ma délelőtt újból megjelent Cholnoky Endre dr. segédfogalmazó és vele jegyzőkönyvvezetője, Schemmizter Aladar államrendőrségi tisztviselő is az ügyészség börtönében, hogy a bűndös Hunyadi Józsefet kivallassák.

A rendőrcisztviselő szívhez szóló, szelid bánásmódja, rábeszelő képessége úgy látszik, annyira lebilincselte a haramiát, hogy megfélemedett az eddig szinlelt őrütségéről, a legőzánabb gondolkodásra valló feleleteket adta a feltett kérdésekre. Hunyadi, akinek lelkehez vér és bűn tapad, akit talán nem is sokára, utóler a földi igazságszolgáltatás sujtó keze, részletesen elmondotta életének folyamását, mindazt, ami miatt gáztetteit elkövette.

Elmondotta szenvedéseit, amelyekből, már mint fiatal katona — a világhabórú alatt — resze volt. Folyékonyan és stilszerűen: lebilincselő modorban mesélte Hunyadi, hogy a katonaságnal rosszul ment a sora, kiúoztak. Emellett a szerelmese utáni vágyakozás is elfogta őt, úgy, hogy megszökött ezredétől, Kassáról Szive választottjától, Mariskája kebléről brutális csendőrczek tépték le őt és megvasalva szállították vissza Kassára, a katonai börtönre.

Amikor elbeszélésében Hunyadi elért e ponthoz, lelki felindulása sírásban tört utat magának.

Ezt azt érzelmes pillanatot akarta a rendőrtisztviselő kihasználni, hogy Hunyadit a 8000 koronás bundalopás ügyében is váltomasra bírja. De „Jóska” (így becézik Hunyadit a börtönben az őrok is) e pontnál szinte hajthatatlan maradt:

— Lehet, hogy atvettem a bundát, de — nem emlékszem már erre. Oly sok bűnt követtem el, hogy ily kicsinyeset nem tartottam meg emlékezetemben.

— Mit üzensz Jóska a Mariskádnak? Kérdezték a rendőrtisztviselők Hunyadit a távozásukkor.

— Nem üzének én már semmit, úgy sem lesz nekem a feleségem! felelte a láncos rab és szemében bánattal vegyes felelem tüközödött vissza. Mint aki már a haláltól fél.

Kineveztek a budapesti cseh követet.

Prága, jan. 29. A cseh kormány Leichanec követési tanácsost Budapestre diplomáciai meghatalmazottul nevezte ki, mellette Salatnay a konzul fog gazdasági meghatalmazottként működni.

ANTAL CIMENTÁBLAFESTŐ

MŰTEREM: ARANY JÁNOS-U. 8.

Bécs, jan. 29. A Reichspost jelenti feltélenlenti megbízható bécsúj helyi forrásból: A steinfeldi löpörgyár egy hét óta tömegesen veszi fel a munkásokat. A löpörgyártás fokozott intenzitással folyik. A gyár kizárólag a prágai cseh kormány rendelkezéseit dolgozza fel.

Huszár csak a nemzetgyűlésnek adja át a hatalmat.

Nem riad vissza semmiféle aknamunkától.

Budapest, jan. 29. Huszár miniszterelnök a MTI. tudósítója előtt az alábbi nyilatkozatot tette:

A magyar pártoknak Sir Clerkkel történt megegyezése alapján vettem át a kormányzást. A megjegyzés értelmében, amelyet a legfelsőbb tanács is helybenhagyott, itt megegyezes szerint mindaddig én vezetem az ügyeket, míg az ideiglenes államfő által kinevezett, a nemzetgyűlésnek felelős kormány meg nem alakulhat. Működésem célja a nemzetet a puccsok hinarjából az alkotmányosság várába vezetni. Helyemet még a nemzetgyűlés kezébe a hatalmat át nem adhatom, el nem hagyom. Szilárd leszek, semmiféle aknamunkának nem engedelmesskedem. Február 16-án összeül a nemzetgyűlés. Első feladata lesz ideiglenes államfőt választani, aki kinevezi az új kormányt. Addig mindenkinek türtóztetni kell magát, mert nem bizonyos, hogy az a providencialis államférfi lesz e újból a kormányelnökséggel megbízva. Az egyén érdeke most semmi, a nemzeté minden. Remélem, ezt mindenki szem előtt fogja tartani.

Tőzsdezárlat.

Budapest, jan. 29. Az értéktőzsdén az irányzat megszilárdult. A kereslet a felszínre került olcsó árakat erősen megjavította és jelentős áremelkedés állott elő. Napoleon 835, Márka 348, Frank 1900, Lira 1600, Rubel 286—29, Lei 380, Dollár 229, Sokol 276, Font 850.

Értékpapírok: Magyar Hitel 1470, O-ztrak Hitel 925, Magyar Bank 980, Leszámitó 940, Agrár 1250, Fabank 2655, Hazai 830, Concordia 1450, Viktori 3025, Borsod Miskoczi 2200, Salgó 5100, Rima 3050, Adria 8500, Atlaztica 5100, Klotuid 2100.

Románia a bolsevisták ellen elrendelte a mozgósítást.

Bukarest jan. 28. A bolsevismus terjedése miatt Romániában egyre terjed a nyugtalanság. Az a londoni jelentés, miúta Odessa felé nagyobb román erők jennének előnyomulásban nem felel meg a valóságnak. Tény az hogy románia kihirdette az általános mozgósítást az orosz bolsevikiek ellen.

A városi járványkórházba ma csupán egyetlen embert utáltak be, ezzel szemben három napi betegeskedés után egy másik egyént főgyógyultra elbocsajtottak. Ma délután a vasútnál egy munkást rosszul lél fogott el, kihívták hozzá a mentőket, akik a járványkórházba akarták szállítani, azonban kérésére az Arany János-utcai lakására vitték.

A késő esti órákban értesülünk, hogy a rendőrség tisztviselői karában is történt ma megbetegedés: a rendőrség büntügyi osztályának jegyzőkönyvvezetője, Schemnitzer Aladár gyanús körülmények között, valószínűleg szintén spanyolnáthában megbetegedett.

Ugancsak este jelentették az Erzsébet-kórházból a rendőrségnek, hogy ott két belgyógyászati betegen a spanyolbetegséget megállapították. A fertőtlenítő kocsija mind a kettőt átszállította a járványkórházba.

A hatóságok a legszigorúbban ellenőrzik a már kiadott rendeletek végrehajtását és ma Szentpáli István dr. polgármester a spanyoljávány elleni védekezésről a következő hirtetményt adta ki:

HIRDETÉMÉNY.

Az ezidő szerint ismét felmerült influenza (spanyol) megbetegedések könnyebb esetei náthával, rekedtséggel, köhögéssel és kisebb fokú rosszulterben jelentkeznek. Súlyosabb esetekben az említett tünetek nagyobb méretűek, a láz 39-40 fokig is emelkedik, a betegek erőtlenekek, étvágytalanok, sokszor erősebb fájdalom kínozzák őket, sőt súlyos szövődmények is jelentkeznek, amelyek közül leggyakoribbak a tüdőgyulladás és a mellhártyagyulladás.

Tapasztalás szerint a ragály ott terjed leginkább és legnagyobb gyorsasággal, ahol sok ember sűrűn egymás mellett, különösen zárt helyen huzamosa b ideig tartózkodik. Ez okból a védekezés szempontjából a következőkre tartott szükségesnek a közönség figyelmet felhívni:

Ne látogassunk olyan lakásokat, ahol influenzában szenvedő beteg van.

A tömeges összejövetelektől tartssuk magunkat lehetőleg távol. Színházakat, mozisínházakat, kabarekat, orfeumokat, kávéházakat, vendéglőket, kávé- és pálinkamérséket, vasuti és egyéb varohelyiségeket, társas egyleteket, gyűléseket, népművelési kerületi tanácsos.

A vasutakon és villamoson, melyeken a zsúfoltság nem akadályozható meg, csak szükség esetén utazunk, mert szomszédaink lehetete és nyakkarészletei, valamint esetleg az érintkezésük útján, ha otthonukban ilyen ragályos beteg van mi is megkaphatjuk a bajt.

Köhögés ésüsszentés alkalmával tartssuk zsebkendőket a szajunk és orrunk elé.

A köpködés veszélyes. A kezfogás is terjeszti a betegséget.

Szajunkat és torkunkat naponként többször fertőtlenítőszerekkel öblítsük ki.

Testünket, ruházatunkat és lakásunkat tartsuk tisztán.

Minden étkezés előtt mossuk meg a kezünket.

Óvakodjunk a meghűléstől.

A városi közegészségügyi bizottság hoinap délután összeül, hogy a spanyol járvány terjedésének megakadályozásának módjáról tanácskozzon.

Miskolc, 1920. január 27-én.

Dr. Szentpáli István, polgármester.

Rablótámadás Bükkszérczen.

Mult évi február huszonhetedikén Bükkszérczen Boldizsár Vilmos, Molnár Balázs, Kovacs András, Hák András bükkszérczi lakosok az akkori időtáiban nagyon elterjedt szérsőséges eszméktől telítve, erőszakkal behatoltak Áron Oktávián főerdőmérnök lakásához tartozó irodába. Ott ugy a főmérnök, valamint az irodában tartózkodó Kenderják Ferenc fővadász ellen becsmerlő kifejezésekkel léptek fel és az ellenük alkalmazott fenyegetéssel a nevezett birtokából két darab baltát, két fűrész és két db. kötelet jogtalanul eltulajdonították. E bűncselekményekért rablás és magánlaksértés büntette miatt emelt vádat az ügyészség.

Ma ítélezett felettük a büntető törvényszéknek dr. Maurer László táblabíró elnöklele alatt ítélező tanácsa. Szavazó bírák: Soós Béla, Sztolarik Ferenc törvényszéki bírák voltak. A vádat dr. Scholtz Elemér államügyész képviselte, a védelmet dr. Küröz Jakab és dr. Barsony Ernő, mint hivatalból kirendelt védő látták el.

Elnök megállapítja, hogy Molnár Balázs vádlott nem jelent meg. A többi vádlottak tagadásban vannak. A kihallgatott tanúk azonban ellenük terhelő vallomásokot tettek. Dr. Küröz Jakab védő arra hivatkozással, hogy Molnár Balázs vádlott nincs jelen és a bűnügy nélküle nem tisztázható, a tárgyalás elnapolását kérte, melyet az államügyész sem ellenezett. A bíróság a védő előterjesztésének helyt adott és a távollevő Molnár Balázs meghallgatása végett a tárgyalást elnapolta.

Február 17-ig nem lesz kommunista tárgyalás. Megirtuk, hogy dr. Razzo Gyula táblabíró, az ötös tanács elnöke, a választások miatt a kommunista ügyek tárgyalását február elejéig elhalasztotta. Most arról értesülünk, hogy február 17-ig az összes kommunista bűnperek tárgyalását beállították és így ezek az ügyek február 18-tól kezdve kerülnek bírói ítélezés alá.

HIREK

Egyhangu kitüntetéssel alapvizsgázott jogászkisasszony. A miskolczi evangélikus jogakadémián most folynak a szokásos alapvizsgálatok. Több jelölt tett vizsgát, közöttük egy miskolczi urilány Stimm Mariska is, aki az első alapvizsga tárgyából jelentkezett vizsgálatra. Az alapvizsgálaton dr. Mikler Károly dékán elnökölt, aki a jogászkisasszonyt a magyar alkotmány és jogtörténetből, Szteló Kornél pedig a római jogból vizsgáztatta. Stimm Mariska a vizsga tárgyából meglepő készütséget tanúsított és feleleteivel határozott jogászai gondolkodást árult el. A bizottság egyhangu kitüntetéssel képvisette.

Övintézkedések a Vasgyárban a spanyolnátha ellen. A vas- és acélgyar főnöksége hirtetményileg oktatja ki a munkásságot a spanyolnátha veszélyes voltáról, egyben felhívja a munkásság figyelmét, a rend és tisztaság fokozottan való megtartására.

A Miskolczi Kereskedelmi Tesztület irodája (Grand Hotel I-ső em.) mindentelék kereskedelmi ügyben díjmentesen a tagok rendelkezésére áll; hivatalos órák minden köznap délután fél 3-tól 5-ig.

Szeget nyelt a tehén. Kostyó Gyulánának volt egy tehene a Gyárutca 19. sz. házban. A tehén egy ködös teli napon az eleséggel együtt vasszegét nyelt és ez idő óta gyommarindispozícióval küzdött; nem akart enni. Napról-napra soványabb lett. Kostyóné megijedt és sajátkezűleg levágta a tehenet. A drága jószág földi tetemét, már mint a húst, feladarabolta kivitte a Luther-térre és ott kiárusította. A rend éber őre előállította Kostyónét a kihágási bírósághoz. Sándor rendőrbíró Kostyó Gyulánét ma vonta felelősségre eme tetteért, amellyel a közegészségügyi és a javadalmi rendelet ellen követte el kihágást. Vádlott beismerte a tethére rótt vétségét, de védelmére a fent elmondottakkal hozakodott elő. A rendőrbíró az asszonyt, mert vágóhídon kívül vágatott, a húst anélkül, hogy az állatorvosnak megvizsgálására bemutatta volna, továbbá, mert tettevel jövedéki kihágást követett el, 200 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra ítélte. Kostyóns megnyugodott az ítéletben. Az ügynek azonban a javadalmi hivatal előtt is, ahova Sándor kapitány az ügyiratokat áttette, lesz folytatása: jövedékesonkitásról lévén szó, amelyért tiszszeres bírság jár.

A le nem bélyegzett bankjegyek behozatalának időleges korlátozása. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a magyar kormány most megjelent 727-1920. M. E. sz. rendelete szerint az Osztrák Magyar Bank le nem bélyegzett jegyeit, az 1 és 2 koronás bankjegyeket is beleértve Magyarországra behozni és le nem bélyegzett korona összegeket Magyarországra áttulni valamint az áttulásokat foganatosítani további intézkedésig tilos. A pénzügyminiszterium le nem bélyegzett koronaösszegeknek Magyarországra való behozatalát vagy áttulását kivételképen megengedheti. Az utazási és a határforgalomban egyezer koronát meg nem haladó összegű le nem bélyegzett Osztrák Magyar bankjegyet szabad behozni.

Műkedvelő előadások Diósgyőrben és a Vasgyárban. Az utóbbi időben ugy Diósgyőrben, mint a Vasgyárban lelkes, ambiciózus ifjakból álló műkedvelőgárda alakult, akik minden igyekezetükkel nivóssá és értékessé élvezetessé akarják tenni Diósgyőr és Vasgyár kulturális életét. Diósgyőrben az önképző és sportkör készül a közeli hetekben két egyfőlvonásos vigjáték és több kabaré szám előadására; a próbák már meg is kezdődtek, a darabok betanítását Fritz Sándor a kolozsvári nemzeti színház volt színésze intézi. A vasgyári ifjusági kör Herczeg Ferencnek Ocskay brigadéros című színművét fogja előadni. A darabot Szántó János a miskolczi nemzeti színház volt művésze rendezi.

Major Henrik kiállítása a városházán. Major Henrik, az európai hírtű karrikaturista megérkezett Miskolcra, hogy itt legfrissebb, főleg helyi vonatkozású, páratlanul érdekes és értékes dolgoiból kollektív kiállítást rendezzen. A bámulatos bravúrtással dolgozó, kiváló művész tegnap már igen sok rajzot, illetve karrikaturát készített ismert miskolczi urakról. A pompásnál pompásabb munkák láttán hangos derűtség kelt és mindenki őszinte elragadtatással nézte a ragyogó minden mozzanatában kifejező és beszédes rajzokat. A szenzációsnak ígérkező karrikaturakiállítás vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a városháza nagytermében. Belépti díj 2 korona. Minden kiállított karrikatura és rajz eladó.

A kormánybiztos megnyugtató nyilatkozata a járványról.

Ujabb három megbetegedés. Csonthó tanácsnok holnap mar át eszi hivatalát. Koronkay Rózi is tul van a veszélyen.

A járvány fokáról a legkülönbözőbb híresztelések terjedtek el várososszerte, jöllehet dr. Szabó Ármin tisztí főorvos véleménye szerint aggodalomra egyáltalán nincs ok.

Tudósítónk ez ügyben felkereste dr. Gedeon Aladár kerületi kormánybiztos, aki közölte munkatársunkkal, hogy tegnap délelőtt dr. Tódor rendőrtanácsossal és Szabó tizzai főorvossal megbeszélést folytatott és részletesen megállapították a megteendő óvintézkedéseket.

Gortvay és Nemes kormánybiztoshelyettesek tragikus halála — ugymond a kormánybiztos — egy szerencsétlen véletlen fertőzés következménye és nem a spanyolnátha elterjedésével magyarázható. A vezetésem alatt álló kormánybiztoság területén egyébként minden elkövetek, hogy az egészségi óvrendszabályokat a legponosabban végrehajtsák, nehogy a közigazgatási közegek mulasztása a legcsekélyebb mérvben is elősegítse a járvány terjedését.

A járvány terjedésében a mai nap pal feltétlen javulás állott be. Egész nap három új megbetegedést jelentettek be, de ezek sem pozitív spanyol betegek, hanem inkább influenzások.

Csonthó Dezső tanácsnok egészségi állapota annyira helyreállt, hogy holnap már hivatalát is átveszi. Koronkay Rózi primadonnis tul van mar a veszélyen, a mai napot lázalanul töltötte és orvosai biznak abban, hogy néhány nap mulva szinpadra léphet.

— Nagy tiltakozó díszgyűlés lesz Magyarország területi integritásának megsértése ellen, február 8-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Vármegyeháza nagytermében. — A gyűlés sikerét az ügyesen összeállított program is biztosítja.

— Horthy fővezér és a Nemzeti Hadsereg budapesti bevonulását ábrázoló 5 darab eredeti rézmetszetet küldött be Wágner Géza fővárosi festőművész, aki egyúttal egyike az ország legkiválóbb grafikusainak. A művész a történelmi tárgyú és művészi kivitelű lapok eladási árának (250 kor.) 25 százalékát a magyar nemzeti hadsereg céljaira ajánlotta föl. A metszetek a körletpárság sajtóosztályában (Kossuth-u. 5. szám I. em. jobbra) tekinthetők meg.

— A Miskolczi Kereskedelmi Testület elnöksége felkéri azon tagokat, akik még a belépési nyilatkozatokat nem küldték el a testület irodájába, sziveskedjenek ezt sürgősen megtenni, hogy az egyes szakosztályok meg legyenek alakíthatók, hogy azok működésüket mielőbb megkezdhessék.

— Négy kicsi koldus gyerek. Moré Mihály államrendőr ma délután a Széchenyi-utca 49. számú ház kapuja alatt négy pöttömnyi gyerekre akadt, akik félig megdermedten rimádkodtak alamizsnáért a könyörtelen szívű emberekhez. Szívet szorongató látvány volt ez a négy gyerek, akiknek legidősebbje a 14 éves Böske, a legfiatalabbja a kis Julcsa, 6 éves volt, amint nyáriasan lenge rongyaikban oda kerültek Cholnoky Endre dr. ügyeletes rendőr segéd-fogalmazó elé. Kórusban felelt a rongyos orgonásip, a gyereksor a jószívvvel feltett kérdésre „ehesek vagyunk! ... A jelenlevő Abonyi József rendőrfelügyelő osztályparancsnok szíve megesett a négy ártatlan áldozatán ennek a kegyetlen, éhezhető világréndnek és enni-valót hozott a gyerekeknek. A rendőrségre bevitt 4 kis koldus szüleit: Nyitrai József, Tóth József (Dob utca 1) és Nagy Sándor (Fitas-utca 2) vasgyári munkásokat, akik a gyermekeiket koldolni küldték, az ügyeletes rendőrtiszt azonnal maga elé idézte és hazavitette velük az „engedély nélküli“ kis koldusokat.

— A Miskolczi Jogakadémiai Testület tegnap délután 5 órakor tartotta meg alakuló gyűlését, nagy-számú tag jelenlétében. Bethnár Róbert korelnök üdvözölte és az elnök választásra hívta fel a megjelenteket. Elnökké Ráczó Gyulát választották meg, aki beszédeben kifejtette az akadémiai hallgatóság előtt azokat az irányelveket, amelyen a Testületnek haladni kell. Komoly, lelkes munkára hívta fel a tagokat. Majd a tisztikart választották meg. Alelnök lett Bethnár Róbert, pénztáros Géher István, könyvtáros Sztankó Dezső, jegyző Tarsoly Sándor. Írástmányi tagok Hubay Sándor, Kopcsó Béla, Tolnay Zsolt, Rudó Bálint, Bodnár László és Gittler István. Örömmel üdvözölik az Akadémiai Testületet annyival is inkább, minthogy a MINE után második ifjúsági egyesület, a mellyel egy agilis, tetterős kulturális tényleget nyert Miskolc társadalmá.

— A diósgyőri dal- és olvasókör közgyűlése. Diósgyőrnek immár több mint két évtizedes szép multtal rendelkező kulturintézménye, a Diósgyőri dal- és olvasókör február elsején délelőtt tíz órakor tartja évi rendes közgyűlését a község háza tanácstermében, melyre a tagok minél számosabban való megjelenését kéri a vezetőség.

— Névjegyek, eljegyzési és esküvői meghívók előnyös árban és gyorsan készülnek; Schwarz Soma papírkereskedésében, könyvnyomdájában Széchenyi-utca 72.

— A városi hatóságok figyelmébe. A személyazonossági igazolványok hatósági láttamozásánál sokan panaszkodnak, hogy a városháza központi épületében levő 73. sz. szoba szűk és a tömegesen jelentkezők — ember ember hátán — csak hosszas várakozás után kerülnek sorra. Mint-hogy a spanyoljárvány a tömeges érintkezés folytán terjed a legjobban, felhívjuk a városi hatóságok figyelmét arra, hogy az igazolványok láttamozását oly tágasabb hivatalos helyiségbe helyezték át, mely nagyobb terjedelménél fogva alkalmasabb a közönség befogadására és a járvány csökkentésére.

— A lovak összeírása. A hadügyminiszter már korábban elrendelte a város területén található lovak összeírását. Azonban a város területén lakó lótartók között igen sokan vannak azok, akik bejelentési kötelezettségüknek még mindig nem tettek eleget. A katonai ügyosztály fölívja a lótulajdonosokat, hogy a lovakat 48 órán belül jelentésük be, mert ellenkező esetben a kibágási eljárást megindítják ellentük.

— Ipari és kereskedelmi munkaközvetítés. Miskolczi hatósági munkaközvetítő hivatal. Városháza, saroképület I. em. Telefon 366. Foglalkozást kaphatnak: Férfi munkások: asztalos 4, cipész 5, felsőrézkészítő 1, faesztergályos 1, kádár 4, kerégyártó 3, szabó 4, vincellér 1, ujság-árus 3. — Nőmunkások: nevelőnő 1, szakácsnő 6, mindenlány 20. — Tanoncok: lakatos 2, szabó 1. — Foglalkozást keresnek: Férfimunkások: asztalos 2, bádgos 4, borbély 2, cipész 7, cukrász 2, géplakatos 7, gépkezelő fűtő 3, gyári munkás nap-számos 6, kádár 2, kazánkovács 1, kocsigyártó 1, kovács 6, kőműves 5, lakatos 9, műszerész 1, nyomdász 1, szabó 5, szállodai alkalm. 1, szijgyártó 1, vasöntő 1, villanyserelő 1, magántisztviselő 2, kereskedő segéd 1, szolga 5, kocsis 5. — Nőmunkások: pénztárnoknő 1, bejárónő 3. Közvetítés ingyenes.

Hirdetmény

Felhívom a város területén akár állandónak, akár ideiglenesen tartózkodó 16 éven felüli életkorú férfi és női lakosokat, hogy (az utazáshoz is szükséges) személyazonossági igazolványaikba fényképüket ragasszák be és a városi hatóságok ügyosztály 73. számú szobájában (Városháza, közép-udvar) felülbélyegzés végett személyes megjelenés kötelezettsége mellett a mai naptól kezdődőleg február 7-ig bezárólag naponta délelőtt 10 óratól délután 2 óráig annyival is inkább jelentkezzenek, mert ezen határidő elmúltával felülbélyegzések senki részére sem fognak eszközöltetni s a mulasztókkal szemben szigorú eljárás fog alkalmaztatni. Kivételt képeznek azon állami és közalkalmazottak, akik vasúti arcképes igazolvánnyal bírnak, ezek a jelentkezéstől mentesítve vannak.

Felhívom a lakosságot, hogy saját jól felfogott érdekében mindenki szerezzék be személyazonossági igazolványukat, mert ez az utazáshoz megkívántatik.

Miskolc, 1920. évi január hó 28.

Dr. Tódor,

áll. rendőrségi tanácsos,
a kapitányság vezetője.

SZINHÁZ

Műsor:

Péntek: Lili báróné (Bérlétszünet). Szombat délután: Huncut kéményseprő. Este: Lili báróné. Vasárnap délután: Faun. Este: Lili báróné. Hétfő: Váratlan Zsuzsi. Kedd: Gróf Rinaldó. Szerda: Pillangó főhadnagy. Csütörtök: Döntő percek. Huszárszerzem, Jótékonycél előadás Move rendezésében.

— Lili báróné ma pénteken, szombaton és vasárnap este kerül színre. Mindhárom estén a címszerepet Helvey Erzsébet játssza.

— Faun vasárnap délután van műsoron. Gömör János a címszerepben.

— Huncut kéményseprő, a gyermekek kedvenc operetteje szombaton kerül színre.

A fehérneműtisztítás új árai.

329—1920. éln. sz. HIRDETMÉNY.

Az országos központi árvizsgáló bizottság a Budapesti Közlöny folyó hó 24-iki számában megjelent 1126 920. O. K. Á. B. sz. rendeletével a fehérneműtisztítási díjat tájékoztató árjoghatályával a következőképpen állapította meg:

Férfi fehérneműk:

Ing, keményített mellel 4 kor, rávarrott kezelővel 5 kor, és gallérral 6 kor. Ing vasalás, tisztítás nélkül 3 kor. 50 fill, puha ing 3.—, puha ing rávarrott gallérral és kezelővel 4.20, Hálóing 3.—, Gallér 1.—, kezelő párja 2.—, Szövött ing vagy nadrág 3.—, Alsónadrág 2.50, zseb-kendő —.40, rövid harisnya 1.—, hosszú harisnya 1 kor. 70 fillér.

Női fehérneműk:

Nappali ing 3.—, hálóing 5.20, háló köntös 5.—, szövött alsóing vagy nadrág 3.—, nadrág 4.30, puha alsó szoknya 5.—, keményített 7.—, ingbluz 6.—, harisva párja 1.70, kötény 2.50, kötény melles 3 korona.

Sima fehérneműk:

Abrosz 6 személyre 2.60, 12 személyre 8.—, asztalkendő —.80, kávé-kendő —.60, törülköző —.80, dörzstörülköző 1.40, párnahuzat fodor nélkül 2.60, párnahuzat kicsi fodor nélkül 1.60, lepedő 3.—, paplan-áthuzat fodor nélkül 4.—, dunnahuzat 4.—, plüme fodor nélkül 3.60, portörő —.50, konyhakötény 1.40, konyhatörő 1.—, kilós ruha kg-ként 5 korona.

Postamunka, mely két napon belül kész, 30 százalékkal drágább, azonban szállodák, kávéházak, vendéglők, kórházak és közintézmények fehérneműiért a postamunka díjtétele semmiesetre szem számítható fel.

A gőzmosódák és fehérnemű tisztító intézetek ezen rendeletet a hivatalos lapban megjelent teljes szöveggel gyárakban és üzlethelyiségekben szembetűnő helyen kifüggeszteni kötelesek.

Ezen rendelet áthágása vagy bármilyen kijátszása 15 napi elzárással és 2000 K.-ig terjedhető büntetéssel büntetendő kihágást képez.

Miskolc, 1920. évi jan. 28.

Dr. Tódor Arpád,

áll. rendőrségi tanácsos,
a kapitányság vezetője.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára: szavanként 1 korona, legkisebb hirdetés 10 korona. Álláskeresés hirdetés szavanként 50 fillér, legkisebb hirdetés 5 korona. — Hirdetések felvételnek Ferenczi B. könyvkereskedésében.

Halmos Mór Miskolc, Városházter 19. szám. telefon 249. Katonai cikkek uri, női divat és szaokeillekek. 20

Gerhardt-cipők tartósak, elegánsak, kényelmesek. 21

Takács modern cipőfelsőrész készítő üzlete. Munkácsy-u. 2. 19

Kristály-gőzmosógár keres óvadék. képes elárulónókat. Jelentkezni lehet Kristály-gőzmosógár irodájában Széchenyi-utca 116. 22

Eladó

egy pénzszekrény és egy Remington írógép a Merkur-szállítási irodában.

Eladó!

Egy üveges zárt hintó
Egy négy késű szecskavágo
Egy kuttető lánccal kerekkel,
Egy-ke drb. Meidinger kalya
Huszár-utca 11. sz. a.

„Livia“ dohányzási kellékek
Ifj. GRÜNFELD SAMU.
Miskolc

500 pár gyermek cipő	19—25-ig	78 K
500 „ „ „	24—25-ig	90 K
500 „ zsevrő „	19—23-ig	140 K
500 „ zsevrő „	24—25-ig	150 K
500 — fehér vászon	19—23-ig	110 K
500 — fehér „	24—25-ig	120 K
500 — fehér „	26—28-ig	130 K
500 — szines „	24—25-ig	119 K
500 — szines „	26—28-ig	120 K
500 — pártie vegyes	19—25-ig	80 K

vásárolható

Kiss Lajos cipőáruházában
Széchenyi-utca, 6. szám alatt.

Járványos betegségek ellen kitűnő gyógykonyak

Reis h Alfréd

csemege és fűszer kereskedésében
Széchenyi-u. 143. — Királyhid mellett legolesőbban beszerezhető.

Írógépet, kerékpárt

rosszállapotban magas áron veszek. Mindennemű javítást jótállás mellett vállalok: Schaffer műszerész, Széchenyi utca 92. Bent az udvarban,

A szerkesztésért felelős:

Hoványi Kornél.

Szerkesztő: Láng Lajos dr.